

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра тэарэтычнага і беларускага літаратуразнаўства

ВАКУЛІЧ
Сафія Яўгенаўна

**ХРЫСЦІЯНСКІЯ ВОБРАЗЫ І МАТЫВЫ
Ў БЕЛАРУСКАЙ ПАЭЗІІ ПАЧАТКУ ХХ СТ.
(НА МАТЭРЫЯЛЕ ТВОРЧАСЦІ ЯНКІ КУПАЛЫ І ЯКУБА КОЛАСА)**

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
доктар філалагічных навук,
прафесар А. І. Бельскі

Дапушчана да абароны

«___» чэрвеня 2025 г.

Загадчык кафедры _____

кандыдат філалагічных навук, дацэнт Т. А. Марозава

Мінск, 2025

ЗМЕСТ

УВОДЗІНЫ

ГЛАВА 1. АГЛЯД НАВУКОВАЙ ЛІТАРАТУРЫ ПА ТЭМЕ

ВЫВАДЫ ДА ГЛАВЫ 1

ГЛАВА 2. БЕЛАРУСКАЯ ПАЭЗІЯ ПАЧАТКУ XX СТ. У КАНТЭКСЦЕ
ХРЫСЦІЯНСТВА І РЭЛІГІЙНАЙ ЛІТАРАТУРНАЙ ТРАДЫЦЫІ

ВЫВАДЫ ДА ГЛАВЫ 2

ГЛАВА 3. ПАЭТЫЧНАЕ ЎВАСАБЛЕННЕ ХРЫСЦІЯНСКАЙ
ІДЭНТЫЧНАСЦІ Ў ТВОРАХ ЯНКІ КУПАЛЫ

ВЫВАДЫ ДА ГЛАВЫ 3

ГЛАВА 4. РЭЛІГІЙНЫЯ МАТЫВЫ Ў ПАЭЗІІ ЯКУБА КОЛАСА

ВЫВАДЫ ДА ГЛАВЫ 4

ЗАКЛЮЧЭННЕ

СПІС ВЫКАРЫСТАНЫХ КРЫНІЦ

АНАТАЦЫЯ

Аб’ём даследавання: 50 старонак, 38 крыніц.

Ключавыя словы: Янка Купала, Якуб Колас, біблейскія вобразы, хрысціянскія матывы, паэзія, верш, хрысціянская ідэнтычнасць.

Аб’ект даследавання: паэтычныя тэксты Янкі Купалы і Якуба Коласа.

Мэта даследавання: асэнсаванне рэлігійна-хрысціянскага зместу паэтычнай творчасці Янкі Купалы і Якуба Коласа.

Метады даследавання: культурна-гістарычны, параўнальна-тыпалагічны, класіфікацый і сістэматызацый, літаратуразнаўчы аналіз мастацкага тэксту, біяграфічны метады.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У дыпломным даследаванні выяўлена, што рэлігійна-хрысціянскія вобразы і матывы ў паэзіі Янкі Купалы і Якуба Коласа з’яўляюцца сродкам увасаблення маральных ідэалаў, агульначалавечых каштоўнасцей. Адзначана, што гэтыя матывы гарманічна спалучаюцца з нацыянальна-патрыятычнай ідэяй і адлюстроўваюць духоўныя пошукі беларускай паэзіі нашаніўскага перыяду. Навізна работы заключаецца ў параўнальным аналізе творчасці абодвух аўтараў з акцэнтам на рэлігійных элементах, хрысціянскіх матывах як часткі іх вобразна-паэтычнай сістэмы.

Дакладнасць матэрыялу і вынікаў дыпломнай работы: даследаванне праведзена з улікам сучасных дасягненняў у разглядаемай галіне, таму прадстаўлены матэрыялы дакладна і аб’ектыўна адлюстроўвае сітуацыю ў даследуемым працэсе, а ўсе тэарэтычныя, метадалагічныя і метадычныя аспекты, узятыя з літаратурных і іншых крыніц, суправаджаюцца спасылкамі на аўтараў гэтых матэрыялаў.

Галіна магчымага практычнага прымянення. Матэрыялы і высновы даследавання могуць быць выкарыстаны для далейшага вывучэння сувязі паміж хрысціянскай традыцыяй і беларускай літаратурай пачатку XX ст., у практыцы выкладання беларускай літаратуры ва ўстановах вышэйшай і агульнай сярэдняй адукацыі, пры напісанні вучэбных і вучэбна-метадычных дапаможнікаў.

АННОТАЦИЯ

Объём исследования: 50 страниц, 38 источников.

Ключевые слова: Янка Купала, Якуб Колас, библейские образы, христианские мотивы, поэзия, стихотворение, христианская идентичность.

Объект исследования: поэтические тексты Янки Купалы и Якуба Коласа.

Цель исследования: осмысление религиозно-христианского в поэтическом творчестве Янки Купалы и Якуба Коласа.

Методы исследования: культурно-исторический, сравнительно-типологический, классификации и систематизации, литературоведческий анализ художественного текста, биографический метод.

Полученные результаты и их новизна: в дипломном исследовании выявлено, что религиозно-христианские образы и мотивы в поэзии Янки Купалы и Якуба Коласа являются средством воплощения нравственных идеалов и общечеловеческих ценностей. Отмечено, что эти мотивы гармонично сочетаются с национально-патриотической идеей и отражают духовные искания белорусской поэзии нашенивского периода. Новизна работы заключается в сравнительном анализе творчества обоих авторов с акцентом на религиозных элементах, христианских мотивах как части их образно-поэтической системы.

Достоверность материалов и результатов дипломной работы: исследование проведено с учётом современных достижений в рассматриваемой области, поэтому представленный материал достоверно и объективно отражает ситуацию в исследуемом процессе, а теоретические, методологические и методические аспекты, взятые из литературных источников, сопровождаются ссылками на авторов этих материалов.

Область возможного практического применения: материалы и выводы исследования могут быть использованы для дальнейшего изучения связи христианской традиции с белорусской литературой начала XX века, в практике преподавания белорусской литературы в учреждениях высшего и общего среднего образования, при написании учебных и учебно-методических пособий.

ANNOTATION

The volume of the diploma work: 50 pages, 38 sources.

Keywords: Janka Kupala, Jakub Kolas, biblical images, christian motifs, poetry, poem, christian identity.

The object of the research: the poetic texts of Yanka Kupala and Yakub Kolas.

The purpose of the work: the comprehension of religious and christian content in the poetic works of Yanka Kupala and Yakub Kolas.

The methods of research: cultural-historical, comparative-typological, classification and systematization, literary analysis of a literary text, biographical method.

The results of the work and their novelty. The thesis research revealed that religious-christian images and motifs in the poetry of Yanka Kupala and Yakub Kolas are the way of objectification of moral ideals and universal human values. It was noted that these motifs are harmoniously combined with the national-patriotic idea and reflect the spiritual search of belarusian poetry of the period of “Nasha Niva”. The novelty of the work consists of the comparative analysis of the work of both authors with an emphasis on religious elements and christian motifs as part of their imaginative and poetic system.

Authenticity of the materials and results of the diploma work: the research was conducted taking into account modern achievements in the considered field, therefore the presented material reliably and objectively reflects the situation in the studied process, and the theoretical, methodological and methodical aspects taken from literary sources are accompanied by references to the authors of these materials.

Recommendations on the usage: the materials and conclusions of the research can be used to the further studying of the connection between the christian tradition and belarusian literature of the early 20th century, in the practice of teaching belarusian literature in institutions of higher and general secondary education, and in writing puple’s and teacher’s books.